

Master sociologie, Werkcollege Politieke Sociologie, Academiejaar 2016-2017

Xenia Boeykens & Manon Bertrand o.b.v. Rachel Waerniers en prof. Lesley Hustinx

CSL bij dienst Sociale Regie, Stad Gent - exploratief onderzoek naar participatie bewonersgroepen

- Context

Door de toenemende complexiteit van de samenleving is het moeilijk om op maat van elke buurt problemen op te lossen. Kwetsbare gezinnen wonen ook buiten de 19e -eeuwse gordel waar er niet noodzakelijk een sterk netwerk van stedelijke diensten is om hen op te vangen. Bovendien krijgen de diensten veel verschillende impulsen en werken hierdoor vaak naast elkaar. Zo gaan heel wat signalen van de burger verloren waardoor deze niet vertaald worden naar het beleid. Een integraal gecoördineerde aanpak staat centraal.

Wijkactieplan en bewonersgroepen

Deze nieuwe aanpak wordt vertaald naar het wijkactieplan. Hierin worden prioriteiten per wijk bepaald om tot een instrument te komen waarmee nieuwe acties rond samenleven en welzijn gecoördineerd, gemonitord en geëvalueerd kunnen worden. Deze prioriteiten worden bottom-up bepaald en gerealiseerd via de samenwerking met bewonersgroepen.

Organisatie: Sociale Regie, Stad Gent

Sociale Regie (SR) heeft een coördinerende functie om deze problemen aan te pakken en het wijkactieplan uit te werken. Ze willen hierbij samenwerkingsverbanden smeden tussen de verschillende afdelingen van Stad Gent onderling en met de burgers om de uitdagingen aan te pakken. Er moet een duidelijk aanspreekpunt zijn en een heldere vertaling tussen het beleidsniveau en sociale uitdagingen op wijkniveau en vice versa.

Doel studenten CSL en aanpak

Verkennd kwalitatief onderzoek om aanbevelingen te geven, gebaseerd op waarnemingen en (best practices-) literatuur.

- Bewonersgroepen als belangrijkste partner in 20 eeuwse gordel: Dampoort- Sint-Amandsberg als case
- Interviews met vertegenwoordigers van 7 bewonersgroepen
- Focus op hun werking, ervaring met stadsdiensten en noden
- Gesprekken met Sociale Regie en bijwonen studiedag

Onderzoeksvragen

Samen met SR kwamen we tot volgende vragen:

- Wat zijn de noden van de bewonersgroepen?
- Is het nuttig een netwerk van bewonersinitiatieven binnen een wijk te creëren?
- Heeft het een meerwaarde om samen met de diensten van Stad Gent en bewonersgroepen een overlegstructuur uit te bouwen?
- Zijn bewonersgroepen geïnteresseerd in structurele participatie in een overkoepelend overlegplatform of willen ze eerder ad hoc ingezet worden?
- Wat vinden bewoners van het wijkactieplan en welke rol willen ze hierin hebben?

Resultaat

We stelden werkdocument samen en presenteerden dit voor dienst Sociale Regie. We structureerden hierin onze bevindingen volgens 5 thema's, waarbij we telkens onze observaties koppelen aan literatuur en hierbij dan aanbevelingen formuleren:

1. Werking, doelen en noden van de bewonersgroepen
2. Communicatie en samenwerking tussen en met bewonersgroepen
3. Ervaringen van de bewonersgroepen met stad gent
4. Communicatieproces tussen de diensten van stad gent
5. Een uitgebouwd en ondersteunend netwerk tussen verschillende actoren van de wijk
6. Het wijkactieplan

We presenteerden dit voor de dienst SR + feedbackmoment

Publicatie UGent databank, zie <https://biblio.ugent.be/publication/8519259>

Uitdagingen/problemen

- Beperkte kennis diensten Stad Gent
- Onduidelijkheid: wat is Sociale Regie? - ook voor dienst zelf!
- Wantrouwen bewonersgroepen, al vaak teleurgesteld en 'moebevraagd'
- Wat gebeurt er met dit project als de Stad opeens van politieke kleur en/of prioriteiten verandert? Zal er nog wel budget zijn voor de diensten?
- Wat is er nu echt gebeurd met ons onderzoek?

Bijdrage CSL vak voor competenties

- Een eerste kijk binnen een organisatie: hun visie op problemen, gebruik van termen, en hoe zij het soms ook gewoon niet weten.
- Het geeft zelfvertrouwen om al een ervaring te hebben opgedaan in het werkveld, wat meer te weten wat 'leeft' in een stad, in onze maatschappij - het staat ook mooi op je CV!
- Het belang van netwerken: buurtwerkers, wijkregisseurs, sociale werkers... zijn geen vervangbare mensen, ze zijn echt het gezicht van de stad. Het was heel interessant te zien hoe ze omgingen met de bewoners en te leren hoe ze met een open kijk omgingen met de diverse problematieken van een stad.
- De burger als welzijnsexpert - de kracht van bottom up
- Nuance: wij hebben iets leerrijk en nuttig gedaan, maar onze samenwerking komt niet overeen met de realiteit: middenveld, beleidsmakers, non-profit... missen vaak de link met reële uitdagingen en noden van een doelgroep, en hebben weinig aandacht voor best practices, bestaande projecten en onderzoeken.. Externe onderzoekers worden nauwelijks betrokken bij het uitdenken van beleidsmaatregelen of zelfs een vijfjarenplan. Er wordt eerder vertrokken vanuit een bestaand budget, een (top-down) ideaal... Kortom vanuit een beperkt inzicht in de complexe realiteit van de doelgroep en onze maatschappij.

